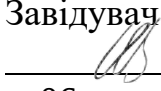

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

**Навчально-науковий інститут Архітектури,
дизайну та образотворчого мистецтва
Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну**

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри

 Олена ОЛЕНІНА

« 06 » червня 2024р.

Реєстраційний № 8

« 06 » червня 2024р.

Серія графічних робіт «Час, людина, простір»

Кваліфікаційна робота студентки
групи ОМ-2020-1

ступінь вищої освіти «бакалавр»
спеціальності 023 – Образотворче
мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація

Литко Аліси В'ячеславівни

Керівник: старший викладач Іванов
Олександр Миколайович

Оцінка:

Національна шкала _____

Шкала ECTS __ Кількість балів

Голова ЕК Шило О. В.

Члени ЕК Оленіна О. Ю.

Сторожук Л. К.

Сосницький Ю. О.

Чирва О. Ч

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕМИ	
1.1 Зміни архітектурного середовища, одягу та його стилю з часом	5
1.2 Художній аналіз аналогів.....	10
РОЗДІЛ 2 АВТОРСЬКІ ХУДОЖНІ ЗАСОБИ В ГРАФІЧНІЙ СЕРІЇ РОБІТ	
2.1 Розробка концепції проєкту	22
2.2 Композиційно-художнє рішення твору	22
2.3 Художні засоби використання	23
ВИСНОВКИ.....	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	26
ДОДАТКИ.....	29
Додаток А.....	29
Додаток Б.....	45

ВСТУП

Актуальність теми. Взаємодія з оточенням завжди було важливим фактором для життя людини. Від первісних поселень до сучасних мегаполісів. Навколишнє середовище впливало і впливає на людину до цього часу. Людина змінює місце, створюючи умови, щоб була можливість жити, а не виживати. Саме тому, відчуття людини в місці, де вона проводить більшу частину життя, залишається актуальною.

Для прикладу можна взяти будь який сучасний мегаполіс в якому людина, її емоції та почуття, на пряму йдуть від того, як на неї впливає оточення. Відчуття в місті безпосередньо йде від багатьох нюансів. Швидкий розвиток міста приводить до зростання його густоти населення та збільшення шуму, що може вплинути на відчуття комфорту та спокою.

Переважає більшість міст страждає від забруднення повітря, а це може впливати на фізичне та психічне здоров'я. Безумовно, є явища, які не впливають на людину з негативної сторони та втішає той факт, що цих явищ переважна кількість.

Кожен день створюються простори для взаємодії людей різних поколінь. Створення екологічних організацій, ботанічні сади, навіть невеличкі ферми та сади в житлових комплексах, хоч не досконало, але компенсує проблематику забруднення міст. Створення бізнес-кластерів, культурно-соціальних проектів, створює чималий вплив на людську взаємодію та підтримку.

Не треба залишати без уваги той факт, що найголовніший вплив на відчуття людини в місті - конструює саме мистецтво. Починаючи від мистецьких організацій закінчуючи муралами - це ті речі, які оточують людину все життя та дають можливість розвиватися, створюючи для себе місце в якому хочеться жити.

Об'єкт дослідження: художній образ міста та його відтворення в часі.

Предмет дослідження: прийоми та засоби відтворення часу в серії графічних робіт.

Мета дослідження: виявити, якими засобами художник передає зміни середовища в часі.

В ході виконання дипломної роботи було здійснено джерелознавчий пошук та аналіз публікацій на обрану тему. При опрацюванні аналогів і у роботі над власним художнім проєктом було використано методи мистецтвознавчого та порівняльного аналізу.

Структура і обсяг роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до цих розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дипломного проєкту становить 60 сторінок, основний текст – 25 сторінок. Список використаних джерел складається з найменувань.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕМИ

1.1 Зміни архітектурного середовища, одягу та його стилю з часом

Час є фундаментальним поняттям фізики та філософії, а також однією з основних просторово-часових координат, що описує матеріальний світ [1].

Час є суб'єктивним терміном, але якщо взяти до уваги тільки філософський аспект, то час є основним поняттям, яке засноване на незворотній течії життя. Від минулого, через теперішнє, до майбутнього. Відповідно до міфологічної точки зору, час вважається циклічним, він є повторним відображенням того, що вже існувало. Така ідеологія існує в індійській філософії та являє собою «колесо сансари» - цикл життя і смерті у різних втіленнях та світах. Ідея полягає в циклічності, коловороті з повтореннями одних і тих самих подій та речей [2].

До циклічності можна віднести архітектуру. Якщо подивитися на фото різноманітних історичних споруд та зрівняти з будівництвом сучасності – можна зробити висновок, що все має своє повторення, маючи тільки незначні відмінності. Для прикладу, можна порівняти єгипетські піраміди з сучасною архітектурою, які мають схожість за рахунок свого мінімалізму та масивності.

Протягом багатьох тисячоліть та еволюції людства, архітектура, мистецтво, наука проектування та будівництва споруд, значно розвинулися. Архітектура (лат. *architectura*, від грец. *Ἀρχιτέκτων*) – це відображення суспільства, культури, технологій і людських стремлінь [3]. Від звичайного початку, який представляє з себе глиняні хатини – до вражаючих хмарочосів сьогодення. Еволюція архітектури – це захоплююча подорож, яка сформувала світ у якому ми живемо.

У доісторичні часи, коли люди будували прості споруди в основному для тимчасового проживання та захисту від поганих погодних умов та диких

тварин, ці початкові споруди часто будували з легкодоступних матеріалів, таких як багно, камінь і дерево. Винахідливість доісторичних архітекторів проглядається в будівництві таких житлових будинків, як неолітичні будинки з глиняної цегли та печерні житла в регіонах Туреччини [4].

З розвитком цивілізацій, зростала й їхня архітектурна майстерність. Стародавній Єгипет відомий своїми величними пірамідами та храмами, які демонстрували точність техніки їх будівництва. Так само Грецька та Римська імперії, познайомили світ із величчю класичної архітектури та знаковими спорудами, такими як Парфенон і Колізей [5].

Українська архітектура походить від давніх часів, коли греки будували свої колонії на території, яка зараз називається Кримським півостровом. На узбережжі Чорного моря, яке було містом-державою Стародавньої Греції, де досі можна знайти величні руїни стародавньої кам'яної архітектури. Херсонес, збудований у 5 столітті до нашої ери, є одним із найчудовіших місць для вивчення давньої історії архітектури України [6].

Будівлі візантійського стилю з автентичним українським підходом до будівництва та орнаментики почали з'являтися під впливом християнства. Найкращим прикладом є відомий Софійський собор в Києві, що зберігся до нашого часу, зазнавши значної реконструкції у стилі бароко[7].

Серед релігійних споруд переважали католицькі церкви. Латинський кафедральний собор у Львові відіграв істотну роль у формуванні нового стилю та залишається пам'яткою архітектури національного значення[8]. Польща, Велике князівство Литовське та Угорщина, вплинули на будівництво багатьох готичних будівель. Місто Львів також є найяскравішим представником епохи Відродження.

З другої половини 17 століття, бароко почало проникати у давньоукраїнську культуру. Його поява в Україні пов'язана з епохою визвольних війн, національного піднесення серед козацтва та пробудження національної свідомості загалом[9].

Одним із перших зразків нового українського стилю стала Іллінська

церква в селі Суботів, яку наказав збудувати гетьман Богдан Хмельницький у 1656 році [12]. Архітектура українського бароко відображає святковість, відчуття душевного спокою. Нові мистецькі уподобання найяскравіше виділились у Києво-Печерській лаврі та київських спорудах, які зробили вирішальний вплив на всю українську архітектуру 18 століття [10].

Наприкінці 18 – на початку 19 століть, український народ у Російській імперії переживав одні з найжорстокіших днів у своїй історії [13]. Внаслідок царської політики, Україна поступово була позбавлена автономії. Автономна армія, Гетьманський уряд та цілі адміністративні системи були скасовані. Цей національно-культурний гніт позначився на українському мистецькому житті.

У другій половині 19 століття, стилістична єдність класицизму була зруйнована. Тяжка епоха становлення капіталізму позначилася і на архітектурі: з'явилися нові матеріали та нові замовники.

В архітектурі 19 століття, в Україні можна зустріти поєднання різних стилів: неоготики, ренесансу, романського стилю, необароко в Одеській національній опері та історичної архітектури в Чернівецькому університеті. Таке направлення з поєднанням декількох архітектурних стилів має назву «еклектика» [14].

На сьогоднішній день, українська архітектура переживає свою епоху Відродження. Від будівель, які постраждали від бойових дій за період війни, до сталінського ампіру та хрущовської реплікації. Нам пощастило стати свідками абсолютно нового часу, зародження нової ери. Але не менш важливою є й наша архітектурна спадщина, яскравим представником якої є український архітектурний модерн.

Датою зародження українського архітектурного модерну можна вважати 1903 рік – саме тоді архітектор Кричевський представив проект Полтавського губерньського земства [14]. Стил, що не мав на той час назви і відрізнявся від сучасних архітектурних тенденцій, отримав назву псевдо-мавританський. Але завдяки українському художнику Афанасу Сластіону, безіменний стиль одержав свою назву – український, а згодом і український модерн [15].

Історична еволюція архітектури відображає подорож людства у часі, культурі та технологіях. Від найперших глиняних хатин, до сучасних хмарочосів, архітектура постійно адаптувалася та реагувала на потреби суспільства. В міру того, як ми рухаємося в майбутнє, архітектори продовжуватимуть формувати забудоване середовище, створюючи структури, які не тільки функціональні та естетично приємні, але також стійкі та інклюзивні, гарантуючи, що історія архітектури залишиться динамічною та буде постійно розвиватися.

За багато тисячоліть разом зі змінами в архітектурі, змінювався одяг та мода загалом. Історія одягу має свій початок ще на початку розвитку людського суспільства.

Носіння одягу є однією з властивостей людини. Більшість людських суспільств мають ту чи іншу форму одягу. Немає точної інформації про те, коли саме ми почали одягати одяг, але є ідеї, чому. Антропологи вважають, що шкіри та рослинність тварин були пристосовані для захисту від погодних умов. Також однією з існуючих версій є тлумачення, ніби одяг захищав людину не тільки від зовнішніх факторів, але й для захисту від духів, граючи значну роль в різних обрядах та культах [16].

Першим матеріалом, використаним для виготовлення одягу, була не шкіра, а текстиль, а саме вовна (текстиль, який був виготовлений з волокон шерсті тварин). На стоянці епохи неоліту в Анатолії знайшли найдавніші відомі тканини Близького Сходу. Їх використовували для обгортання мерців. Льон вирощували приблизно з 8000 року до нашої ери, лляну тканину виготовляли у Стародавньому Єгипті в період неоліту. Стародавні єгиптяни використовували льон для створення пов'язок, які використовувалися в муміфікації та для створення суконь [17].

Якщо повернутися до років ближчих до нашого часу, то 20 століття стало початком радикальної еволюції одягу та моди в цілому. Саме в ці часи, найвеличніші дизайнери світу та модні будинки випустили найбільшу кількість знакових речей, вплинувши на тенденції, які на сьогоднішній день мають

чималу значимість в індустрії моди.

Стрімкий зріст української індустрії моди починається з часів 20 століття, коли Україна перебувала під владою російської та Австро-Угорської імперій, що наближалися до свого розпаду. Незважаючи на це, українці тих часів мали пристрасть до європейського стилю в одязі. Особливо ретельно хист до західноєвропейських тенденцій особливо відстежувалось в місті Львів.

Українські міста не можна було назвати світовими модними столицями, але мали свій значимий вплив на модну індустрію взагалі. Вже в ті часи вулиці великих Українських міст були заповнені крамницями з одягом та ательє.

Одяг в ті часи коштував дорого, тому дозволити його могли міщани та пані з вищого суспільства. Ціна суконь на той час могла перевищувати суму для оренди багатокімнатної квартири в центральних районах міст. Заможні пані могли мати в себе десть приблизно більше ніж 30 суконь [18].

Головними трендами серед жіночого одягу були корсети, які можна було одягнути тільки за допомогою іншої людини. Також були популярні капелюхи з широкими полями та різними видами аксесуарів на них, вуалі, пера, тощо. Одним з головних атрибутів були довгі до підлоги сукні, шалі та хустки. Ближче до середини 20 століття, почали зароджуватись нові модні тенденції, завдяки яким жінки могли нарешті позбутися тугих корсетів.

Приблизно в 1950 роки в радянську індустрію моди почали входити силуети з тонкою талією та пишною спідницею. Були притаманні елегантні спідниці з орнаментами, корсети замінили на більш зручні ремені, масивні капелюхи почали замінювати на більш модні капелюхи дзвіночки та порк-пай, сумки клатчі, також було притаманним використання більш мінімальну кількість аксесуарів, ніж було раніше [19].

В 1980 роки скромність почала виходити з моди, тим самим ставши переломним моментом в модній індустрії. Жінки могли дозволити собі більше не носити багатошаровий одяг та почуватися вільніше в питаннях моди. Стало з'являтися все більше різних фасонів, модні дома зазнали краху та дали можливість дизайнерам увійти в нову епоху. Ближче до розпаду СРСР в Україні

стали входити в моду короткі спідниці, джинси, майки та багато іншого, чого намагалися уникати в минулі роки [20].

На початку 21 століття і на зараз, жінки мають набагато більшу можливість у виборі одягу. Модні магазини, торгівельні центри на бутики, онлайн магазини переповнені різноманіттям одягу на будь-який смак, даючи спроможність вибрати одяг на свій смак і уподобання, тим паче ціни на вбрання вже не мають таких захмарних цін.

1.2 Композиційно-художній аналіз аналогів

Підгрупа аналізування аналогів складається з підбору та аналізування різних художників, які тим чи іншим чином мають взаємодію з зображенням міських пейзажів, професіонального підходу до різних технік та художніх засобів. Безпосередньо, роботи нижче перерахованих митців впливали на створення дипломного проекту, як з технічної точки зору, так і концептуальної.

Багато митців пов'язані з переданням у своїх роботах швидкоплинності з часом, як змінюється місце, його історія та пережиті відчуття.

Жоао Руас (João Ruas) художник з міста Сан-Паулу. Він кілька років працював у студіях Бразилії та Великобританії, перш ніж почав створювати особисті витвори мистецтва та виставки. Джерелами натхнення для його робіт є зародження людства, фольклор та концепція вабі-сабі (侘寂).

Роботи Руаса привертають увагу глядача своєю загадковістю та містичними художніми образами, які зображені у сучасному середовищі. Саме ці унікальні образи утвердили Руаса як на національній, так і на міжнародній художній арені. Легенди та міфи – це тема, яка найчастіше зустрічається в його роботах, також він часто поєднує теми з фантастичних та уявних світів.

Його роботи є прикладом цікавого поєднання різних матеріалів. Робота з тоновими рішеннями викликає відчуття глибини та занурює у всесвіт зображений на роботі.

Хоч і прив'язка до однієї міфологічної теми найчастіше зустрічається в його роботах, ці художні твори не можна назвати однотипними. Всі вони поєднані, але відрізняються своєю історією, сенсом, роботою з кольором та композиційною побудовою. В роботі Руаса «Nighthunters» зображені не тільки людські образи, але й образи тварин, примар та істот з міфології, які тим чи іншим чином взаємодіють між собою (рис. А.1).

Рупрехт Кауфманн (Ruprecht von Kaufmann) художник з Німеччини, отримав освіту в коледжі дизайну в місті Лос-Анджелес. Кауфманн – один з найвидатніших художників у Німеччині. Його емоційні картини турбують глядача, бо художник приділяє велику увагу розповіді історій, які наповнені чорним гумором та меланхолією. В його роботах можна побачити моменти, які є особистими та натякають на власний досвід митця.

Кауфманн використовує олійні фарби для створення творів. Як вже було зазначено раніше, його твори були надихнуті власним життєвим досвідом. Найчастіше, художник використовує читання літератури, музику та фільми, щоб викликати у себе різні образи, які після він використовує для створення своїх робіт. Митець робить натяк у свої картинах для поділу на «до» та «після», відкриваючи можливості для самореалізації.

Завдяки композиції зображень, художник сподівається викликати у глядачів сильних емоційних реакцій. Його живопис, є результатом безперервних рішень, що створює результат несподіваних образів. У його роботах часто можна зустріти розмиті обличчя, що роблять натяк на необмежене розкриття персонажів.

Незважаючи на те, що Кауфманн має змогу професійно замальовувати людські постаті, він утримується від створення традиційних портретів, бо на його роботах, зображенні образи не являють собою конкретних людей, а скоріше є архетиповими постатями. Як приклад є робота 2023 року «Between Rounds» (рис. А.2).

Завдяки використанню у свої роботах низької насиченості кольорів,

митець чудово передає глибокі особисті моменти та індивідуалізм, роблячи натяк на людські досвіди.

Артем Роговий (Artem Rohovyi) український художник з Харківської області, селища Кегичівка. Роговий закінчив навчання у Харківському художньому училищі на художнього викладача та поступив до Харківської академії дизайну та мистецтв. У 2009 році брав участь у виставках та у 2012 мав свою персональну.

В роботах Рогового відстежується свіжість та чистота бачення натури. Дивлячись на його роботи, важко не помітити використання символізму та розуміння людських сенсів. В роботах помічається схожість з роботами таких художників як, Альфонс Муха та Густав Клімт, але незважаючи на це мистецтво Рогового має свою індивідуальність.

Митець створює свої роботи олійними фарбами, витончена робота пензлями та професійний підхід до деталей не залишає без уваги глядача. Помітна клопітлива робота над композицією, цікавими формами та ракурсами, також відстежується робота над глибокими кольоровими рішеннями. Доволі часто в роботах Рогового можна помітити використання різних матеріалів. В творі «Golden night» (2023) використана змішана техніка з використання сусального золота. (рис. А.3).

Дайсей Теразоно (Daisei Terazono) художник з Японії, випускник Токійського університету мистецтв. Надихаючись роботами Френсіса Бекона та Егона Шіле, Теразоно почав створювати портрети, які відображали не тільки людську пластичну форму, але й емоції, які зазвичай скриті всередині.

У своїм роботах, художник зазвичай відображає такі емоції, як печаль, біль та страждання. В його картинах важко не помітити відчуття тривоги та відчуження. Те, як Теразоно поєднує викривлену форму та емоції в своїй портретах викликає загальну увагу глядачів.

Майстерність передачі кольору та мазків пензля додає більшої загадковості, образи зображені на полотнах викликають відчуття, ніби це

люди яких ми раніше вже зустрічали в своєму житті.

Японський художник відомий не тільки завдяки своєю професійною роботою з олійними фарбами, але й визначною графікою та роботою з тоновими рішеннями. Чим довше дивишся на його мистецтво, тим глибше воно занурює в себе. Роботи художника створюють уявлення, ніби особа зображена на полотні намагається віддати свої почуття та викликати співпереживання (рис. А.4).

З.З. Вей (Z.Z. Wei) художник з Пекіну, Китай. Після отримання ступеню бакалавра в Китаї, був запрошений в Сполучені Штати комісією для участі в проекті «Культурні зв'язки Тихоокеанського регіону». Після чого вирішив залишитись в Америці, в місті Сіетл, де він проживає по цей день.

Роботи Вея відомі своїм зображенням живого пейзажу. За його художню кар'єру створено значна кількість сільських пейзажів. Визначним в його роботах є використання взаємозв'язку між природою та інфраструктурою, часто можна зустріти зображення мостів, доріг та транспорту.

Роботи митця створені з використанням олійних фарб. Використовуючи яскраве поєднання кольорів, Вей створює пейзажі, які дозволяють мандрувати в найглибші частини нас самих (рис. А.5).

Бен Аронсон (Ben Aronson) американський художник з штату Массачусетс, вчився в Бостонському університеті, був лауреатом престижної премії від Американської академії мистецтв та літератури.

Аронсон відомий своїми міськими пейзажами, які мають змогу передавати чуттєві переживання з міського життя. Він майстерно використовує поєднання реалізму і абстракції в своїх роботах, виразно передаючи повсякденну реальність життів великих міст. Хмарочоси, транспорт, зупинки, тротуари, рухи світла та тіні – є головними символами великих міст.

Аронсона називають художником моменту. Його роботи передають

मितь спокою серед безупинного руху в просторі та часі. Саме тому, списатель та художник Джордж Тіш порівняв Бена Аронсона з Едвардом Хопером та Чарльзом Шилером, чий роботи мають чітке розуміння поєднання геометричних форм з живописними моментами життя. Зі слів самого митця, найголовніше - це не тільки вловити схожість, але й прагнути до більш потужного передання візуальної форми.

Витончена до досконалості техніка та передання кольоровості на полотнах, створює почуття розчинення повсякденної метушні у великих містах, розкриваючи основу краси, що залишилася (рис. А.6).

Ненад Ялшовець (Nenad Jalšovec) художник з Хорватії, закінчив навчання в студії дизайну в столиці Загреб. У минулому займався цифровою графікою, розробкою та дизайном комп'ютерних ігор. З 2016 року, Ялшовець почав займатись виключно створенням робіт в традиційних техніках графіки та живопису.

Роботи художника, завдяки його багаторічному досвіду, досягли сенсаційного технічного підходу, через що, його роботи нагадують вицвіле монохромне зображення, яке складається з примітивних поверхонь, легким штрихом з підкресленими контрастами за допомогою вугілля. Чергування між м'якими та гострими силуетами дерев та будівель створюють ностальгічний підтекст пройдених часів. Працює митець, роблячи невеликі натяки швидкими мазками на місці, закінчуючи роботу в своїй студії.

Незважаючи на власну техніку, Ялшовець не відходить від традиційних методів рисунку та відноситься до них з повагою, створюючи на її основах свій відомий почерк та поєднує його з палітрою сірих тонів і абстрактних елементів. Завдяки постійної зміни світла та тіні, роботи митця не здаються занадто статичними, а навпаки живими та насиченими (рис. А.7).

Елейн Грін (Elayne Green) художниця з Сент-Мерісу, штату Айдахо, там вона отримала ступінь магістра в Університеті мистецтв.

Грін відома своїми різнобічними техніками в мистецтві, але

найбільше захоплення у відвідувачів галерей, визиває саме її роботи вугіллям. Зі слів самої художниці, у вугіллі їй найбільше подобається інтуїтивний зв'язок між неї та зображенням на папері.

Цитата Елейни Грін:

«Мені подобається пересувати вугілля на папері. Все починається з плутанини та іноді викликає подив – це найкраща частина.»

Найбільшу увагу Грін надає створенню замських пейзажів де зображені будинки, машини, люди та тварини. Завдяки її техніці обрамлення, розтушовки, розмиття силуетів та монохромного зображення, її роботи стають пізнаваними та викликають відчуття ностальгії, а іноді і відчуття моторошності (рис. А.8).

Даллас Рейберн (Dallas Reyburn) нажаль, цей художник не розкриває своєї особистості та майже немає ніяких джерел та інформації про нього. Відомо, що Рейберн має свою сторінку на платформі «ArtStation», де знаходиться його портфоліо, також має акаунт у всесвітньовідомій соціальній мережі «Instagram», маючи там декілька тисяч шанувальників.

У своїх роботах, митець зображує різноманітні образи - це може бути зображенням міфічних створінь, тварин, портретів, оголених фігур. Всі його роботи поєднує техніка та використання надмірного спотворення форм, також не слід залишати без уваги його роботу з тоновим рішенням та контрастами (рис. А.9).

Роберт Кіпніс (Robert Kipniss) американський художник з округу Бруклін. Навчався в лізі студентів-художників в університеті Спрінгфілда, штат Огайо.

Незважаючи на те, що Кіпніс майже протягом усього життя писав олійними фарбами, на початку своєї кар'єри як художника, він займався літографією на камені. В кінці минулого століття, художник припинив створення літографій та почав працювати в новій техніці меццотінт, де поєднується використання глибоко друку разом з офортом і сухою голкою. Кіпніс вважається справжнім майстром меццотінту та активно створює

роботи в цій техніці до цього часу.

Зазвичай, у своїх роботах, митець зображує сільські краєвиди, рослини, будівлі та іноді інтер'єри. На перший погляд, його роботи можна сприйняти, як звичайні пейзажі, але як казав сам Кіпніс:

«Можливо, я малюю дерева та будинки, але коли я дивлюся на них – я бачу не це. Я бачу атмосферу, момент, які швидко минають, які я намагаюся вловити. Моє мистецтво – це мистецтво заглиблення та дослідження душі» (рис. А.10).

Джозеф Крістіан Леєндеккер (Joseph Cristian Leyendecker) художник з Німеччини, з міста Монтабаур. У віці восьми років переїхав до Чикаго, там він навчався в художньому інституті разом зі своїм братом та став відомим ілюстратором.

Леєндеккер з самого підліткового віку займався ілюстрацією, тому у віці 19 років, він отримав своє перше замовлення для ілюстрування власної Біблії замовника на 60 сторінок. Пізніше, він відкрив студію, де працював з двома відомими американськими журналами Collier`s та The Saturday Evening Post.

Через великий прогрес кольорового друку, Леєндеккер був одним із самих затребуваних художників-ілюстраторів того часу. На початку двадцятого століття, Леєндеккер разом зі своїм братом Френком, почали працювати над рекламними ілюстраціями для виробника чоловічого одягу, завдяки чому, компанія стала найуспішнішим виробником свого часу.

Після переїзду до Нью-Йорка, художник почав жити в своєму особняку з окремими студіями, де він створював ілюстрації до кінця життя.

Окрім створення журнальних ілюстрацій, Леєндекер малював різноманітні листівки, політичні постери, обкладинки, тощо. Однією з найвідоміших його робіт, є обкладинка до вищезгаданого журналу The Saturday Evening Post, на якій зображено чарівного Санту-Клауса з хлопчиком, який був у списку «Найкращих Дідів Морозів за всю історію».

Техниці Леєндеккера, притаманні використання олійних фарб.

Робота з кольором, передача об'єму та присутності життя в його ілюстраціях викликає захват у багатьох людей в наш час. (рис. А.11)

Анатолій Криволап (Anatolii Kryvolap) український художник з Яготину, що під Києвом. Закінчивши Київський художній інститут, пішов працювати в художній фонд та почав там писати на замовлення, але після деякого часу зрозумів, що він немає бажання творити заради грошей. Після цього, він працював на декількох роботах, малював стенди, плакати та був вантажником.

За часів навчання в інституті, Криволапа цікавило кольорознавство, досліджуючи колір в чотири етапи. Перший – освоєння колориту. Другий – освоєння яскравих кольорів. Третій – передача кольором глибину та освітлення. Четвертий – колір, як передача внутрішнього стану. Він збирав камінці, паралельно вів лабораторну роботу та писав етюди, закріплюючи свої знання по кольору. На дослідження кольорознавства у художника пішло на це п'ятнадцять років після закінчення інституту. В 1980-х роках, митець починає створювати власні виставки. Через виразну передачу кольорів у своїх роботах, про Криволапа починають писати статі різноманітні критики, створюючи більшу зацікавленість серед поцінювачів мистецтва.

Завдяки інтенсивним дослідженням кольорів в минулому, Криволап створює неймовірні роботи зі зображенням міських та сільських пейзажів з використанням яскравих кольорів та майстерністю їх поєднання, завдяки чому роботи занурюють в себе та викликають бажання роздивлятись їх довгий час. Зі слів самого художника:

«Живописець відчуває та реагує фарбами... Кольорові сполучення – це нервові клітини, які створюють відчуття».

Окрім створення олійних етюдів та пейзажів, Криволап створював акварельні роботи, які знаходяться в його родинному помешканні, пише ікони та приймає участь в різноманітних виставках та проєктах. (рис. А.12)

Віталій Куликов (Kylukov Vitalii) український художник, з міста

Світловодськ, що під Харковом. У 1950 році вступив до Харківського технікуму, де знайомиться з художником Григорієм Бондаренком, який в майбутньому становив Куликова, як художника-графіка та живописця. Після двох років служби в армії, майбутній харківський художник, спочатку вступає до художнього училища, а після до державної академії дизайну і мистецтв. Після закінчення навчання, Куликов вирішив залишитися в академії, ставши викладачем графіки. З 1970 року до кінця життя, художник викладає живопис та малюнок на архітектурному факультеті.

Незважаючи на те, що художник працював в різних техніках та напрямленнях, перші успіхи Куликова, як митця, почалися завдяки створенню театральних афіш та плакатів. Індивідуальний підхід до створення плакатів та використання в них локальних кольорів, викликав велику зацікавленість серед його поцінювачів.

У наступних роках творчого шляху, Куликов починає займатися естампом, саме тому, в його творчості помітно використання таких технік, як гравюра та цифровий друк. Також не слід залишати без уваги, що в роботах художника помітно використання кубізму та можна сказати, що саме це напрямлення, напряду відносилось до його кредо.

У створенні книжкових ілюстраціях, митець намагався відійти від створення примітивних ілюстрацій та балансу, між використанням одноманітних та поетичних образів у своїх роботах. Головною візитівкою художника, стає створення монохромних робіт, де найчастіше зустрічається образ жінки в еротичному або поетичному виді.

За своє творче життя, художник був нагороджений дипломами від багатьох різних плакатних виставок, є лауреатом Муніципальної премії, створив близько шістдесяти театральних афіш та проілюстрував чималу кількість книжок і журналів для харківських видавництв. (рис. А.13)

Вільям Клатц (William Clutz) американський художник з Геттісбергу. З самого дитинства, Клатц виявляв інтерес до мистецтва. У віці 11 років, почав вивчати мистецтво разом з Томасом Данагером, бо на той

час у місцевій академії не було мистецьких курсів. Данагер, був художником, який викладав в Музеї образотворчого мистецтва округу Вашингтон. Пізніше, Клатц поступив до Університету Айови та після цього почав виставляти власні картини на місцевих виставках, отримавши першу премію від музею округу Вашингтон.

Вже у 1955 році, переїхавши до Нью-Йорка, Клатц почав кар'єру як професійний художник та почав створювати власні картини в індивідуальному стилі, зображуючи людські фігури у міських пейзажах, відштовхуючись від німецького експресіонізму та надихаючись такими художниками, як Аршиль Горькі та Ніколас Де Сталь.

Окрім написання робіт олійними фарбами, Клатц створював серію малюнків вугіллям, завдяки чому, його роботи стали відомими в галереї Берти Шефер. У 1970-х роках, за проханням молодого видавчині Брук Александер, Клатц створив велику серію, виконану пастеллю та завдяки чому, створював роботи цим матеріалом і в подальші роки.

На сьогоднішній день, творчість Клатца представлена в багатьох музеях, таких як МОМА, музей Нью-Йорка, Бруклінський музей та музей Хіршхорна. (рис. А.14)

Джеффри П'ю (Jeffery Pugh) американський художник зі штату Юта, США. У 2004 році, П'ю закінчив художній університет та отримав ступінь бакалавру з живопису та рисунку.

Протягом часу навчання в університеті, художник робив виставки своїх картин по всьому штату, а його роботи були відомими майже у всій країні. Також, П'ю навчався у таких художників, як Джон Еріксон та Гарі Ернест Сміт, що дали можливість удосконалити його техніку та збагатити знання.

У своїх роботах, митець доволі часто зображує сільську місцевість та велику кількість рогатої худоби, через що його називають «cow man», або людина корова. Також, на картинах, можна помітити техніку з використанням абстракцій та змінення звичних форм. Зі слів самого П'ю:

«Коли я спочатку почав малювати корів, я робив їх реалістично, а потім вони перетворилися на геометричні фігури. Є багато груп корів, дивлячись на які, важко сказати, де саме вони починаються, а де закінчуються».

Як художник-пейзажист, П'ю зображує геть усе, від скель та дерев, до сільськогосподарських угідь. Під час подорожей, він збирає велику кількість матеріалу для створення нових робіт в майбутньому. (рис. А.15)

Ференц Пінтер (Ferenc Pinter) італійський художник та ілюстратор. Пінтер подавав документи до Академії мистецтв в Будапешті, але на превеликий жаль, його не прийняли через розбіжність з комуністичною ідеологією того часу.

Після Угорської революції, Пінтер втік до Італії, де у Мілані у нього замовили серію рекламних ілюстрацій та у 1960-му році, почав співпрацювати з відомим італійським видавництвом.

Пінтер створив численну кількість обкладинок та ілюстрацій для книг та журналів вищезгаданого видавництва, а також ілюстрації до книг Мерге та Агати Крісті.

Найулюбленишим матеріалом для створення робіт, це темпера. Майже у всіх роботах, які створені Пінтером, був використаний саме цей матеріал.

Він професійно створював яскраві ілюстрації, його техніка, передача об'єму та майстерність безсловесно передавати зображений сюжет, викликали бажання вглиблюватися та насолоджуватись ілюстрацією.

Незважаючи на тяжку хворобу, художник створював ілюстрації до кінця життя. Однією з найвідоміших творінь Пінтера, було створення 22 тріумфи Таро та 56 Малих арканів у 1989 році, які були опубліковані Ло Скарабео з передмовою Федеріео Цері. Саме ці картки продаються на різноманітних зарубіжних сайтах та мають великий попит через оригінальність та зовнішній вигляд ілюстрацій. (рис. А.16)

Висновки до розділу 1

У цьому розділі було проведено велику роботу у дослідженні зміни

архітектури та одягу з часом. Також, були опрацьовані художні аналоги, які дали можливість визначити різнобічні напрямки у мистецтві та допомогли знайти потрібну техніку та підхід до створення цього проєкту.

РОЗДІЛ 2 АВТОРСЬКІ ХУДОЖНІ ЗАСОБИ В ГРАФІЧНІЙ СЕРІЇ РОБІТ

2.1 Розробка концепції проєкту

З самого дитинства, мені подобалося спостерігати як за деякі проміжки часу може змінитися оточення. Через дитячу призму бачення, досить довгий проміжок часу може здатися швидкоплинним і на той час, немає особливого уявлення чому саме це відбувається. Подорослішавши, я почала усвідомлювати як за декілька років кардинально змінюються громадська культура, оточення, сприйняття до деяких речей та погляди на життя. Людина як суб'єкт, є творцем її індивідуального бачення, втілюючи на її задуми, вона може широко вплинути на речі, які тим самим суттєво змінять світ.

Час, людина та простір - це термін, яке має широкий спектр визначень, які дають можливість підійти до цієї теми з різних точок зору, але якщо підійти до більш повсякденної рефлексії, то час та простір є речами, які є найважливішою частиною в житті кожної людини. З самого початку зародження людського існування, всі ми намагаємося змінювати своє оточення. За багато тисячоліть пройденого часу, люди дійшли до сьогодення, де відбулися кардинальні зміни не тільки в загальному просторі, але і в самому людстві.

Через серію робіт «Час, людина та простір» я хочу показати, як всього за 130 років людина глобально пережила зміни, не тільки в зовнішньому вигляді, але й в архітектурі, життєвих цінностях та оточенні загалом.

2.2 Композиційно-художнє рішення твору

У процесі вибору теми для дипломного проєкту та розробки ескізів було вирішено створити графічну серію робіт. На початку створення проєкту було досить важко визначитися з основною передачею концепції та кількості робіт для її виконання. Спочатку, мною було прийняте рішення створити серію, яка складалась з трьох робіт. На початку розробки ескізів, роботи мали більш сюрреалістичний напрям, але створилась проблематика, щодо передачі сенсу та

концепції в цих роботах (рис.). Через деякий час, було вирішено створити триптих, який складався з робіт «Минуле», «Теперішнє» та «Майбутнє» (рис.). Якщо з двома першими роботами все досить зрозуміло, то постало питання щодо створення роботи під назвою «Майбутнє».

Тема майбутнього – дуже розтягне поняття та створення роботи на цю тему, додало більшої складності до створення концепції та вигадкування потрібного образу, який в повній мірі зміг би передати атмосферу майбутнього.

Після тривалих роздумів, з'явилась думка прийняти рішення з використанням передачі сенсу другого варіанту, але залишивши тільки два проміжки часу – минуле та теперішнє (рис. Б.11). У цих двох роботах, головним об'єктом є образ жінки, що є символом життя. Вона є головним центром композиції, що бере на себе всю увагу за рахунок своєї контрастності.

У першій роботі, жінка зображена як заможна пані, яка йде на прогулянку в гарному вбрані, притаманному для тих часів. Також було прийняте рішення, додати дамську парасольку, для більшої передачі образу. В другій роботі образ жінки став більш розкутим та сучасним. Довга сукня з першої роботи перетворилася на більш зручний одяг, яка носить будь-яка сучасна жінка. Не слід залишати без уваги, що було додано більш інноваційні технології в другій роботі, які мають змогу розділяти час на минуле і теперішнє.

За основу оточення було взято місто Харків, а саме Університетська вулиця з якої видніється Олександрівська дзвіниця Успенського собору, що є єдиним незмінним об'єктом в цих роботах. Окрім дзвіниці, основними об'єктами на другому плані є будівлі, які наочно показують зміну тривалого часу.

Силуети людей, були зображені в більш другорядному підтексті, для підтримання композиції та створення відчуття наповненості. Вони були зображені менш контрастно, ніж основний жіночий образ.

2.3 Художні засоби використання

У процесі аналізування художніх додатків та розробці ескізів, було

прийняте рішення створити графічну серію, яка складається з двох робіт. Був обраний форматний розмір 60 сантиметрів на 60 сантиметрів, бо саме квадратний формат вважається найкращим для створення гармонійної композиції в роботі.

Основними матеріалами, для створення тону, було обрано використання м'яких графітних олівців. Для створення тонових рішень в проєкті, було використано техніку з розтиранням графітного пилу. За допомогою паперової розтушовки, було зроблено заповнення пустого простору на папері, задання тіньових і світлових рішень та створення плавних градієнтів у силуетах. Для додавання кольорового рішення, було використано змішання декількох кольорів акварелі, для створення відтінку більш притаманного до жовтого, щоб об'єднати диптих між собою, заповнити атмосферу та додати ефекту перспективи та глибини в роботі.

Допрацювання деталей та створення текстур в роботі, допомогло використання твердих графітних олівців, гумки для стирання, клячка для полегшення контрастності та гумовий олівець, щоб опрацьовувати більш дрібні деталі та задати світло в силуетах. Поступово, разом з використанням всіх цих матеріалів було завершено створення диптиху.

Роботу було оформлено двома рамками графітного кольору зі склом, формату 60 сантиметрів на 60 сантиметрів.

Висновки до розділу 2

У другому розділі, було проведено багато пошукової роботи та опрацювання різноманітних тем та матеріалів, що дало змогу створити графічну серію робіт. За час виконання роботи, було створено декілька пошукових ескізів, деякі з них безпосередньо були використані для дипломного проєкту.

Проєкт було завершено у виді двох робіт на великому форматі, що дало змогу відчувати новий досвід у вивченні нових технік використання та створення масштабних робіт загалом.

ВИСНОВКИ

Дослідивши теоретичну частину проєкту, щодо історії розвитку та змін людського оточення, архітектури та одягу, стало зрозуміло, що ця тема буде актуальною до самого кінця людської історії. Завдяки використанню цієї теми в мистецтві, вона дає можливість обдумати проблему швидкоплинності часу та дати розуміння, як швидко змінюється еволюціонування людського суспільства, а також його оточення.

Була виконана ретельна робота по дослідженню теоретичної частини проєкту та розбір різноманітних аналогів, тим самим, було зроблено їх композиційно-художній аналіз. Завдяки цьому, було наглядно наведені приклади мастерних художників, які в тому чи іншому вигляді, використовували зображення образів у додаванні різноманітних технік, роботою над тоновими та композиційними рішеннями.

Розробка концепції проєкту була створена на основі індивідуальних та історичних спостережень або фактів.

У композиційно-художньому рішенні проєкту, були розроблені різноманітні ескізи, які конструювалися за допомогою аналізу основних технік створення художніх проєктів. Було проведено різноманітний пошук образів, які перетиналися з основною концепцією проєкту «Час, людина та простір».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Час [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A7%D0%B0%D1%81> (дата звернення (21.05.2024)). – Назва з екрана.
2. Сансара [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D1%81%D0%B0%D1%80%D0%B0> (дата звернення (21.05.2024)). – Назва з екрана.
3. Архітектура [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-44834> (дата звернення (22.05.2024)). – Назва з екрана.
4. Перші неолітичні будівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BA%D0%B5%D0%BB%D1%8F%D0%BD%D0%B0_%D0%B0%D1%80%D1%85%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_%D0%9A%D0%B0%D0%BF%D0%BF%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%96%D1%97 (дата звернення (22.05.2024)). – Назва з екрана.
5. Давньоримська і давньогрецька архітектура [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/reports/arhitektura/22543/> (дата звернення (22.05.2024)). – Назва з екрана.
6. Херсонес [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A5%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%81_%D0%A2%D0%B0%D0%B2%D1%80%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9 (дата звернення (22.05.2024)). – Назва з екрана.
7. Софійський собор [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%80_\(%D0%9A%D0%B8%D1%97%D0%B2\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%80_(%D0%9A%D0%B8%D1%97%D0%B2)) (дата звернення (22.05.2024)).

– Назва з екрана.

8. Латинський собор [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%80_\(%D0%9B%D1%8C%D0%B2%D1%96%D0%B2\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%80_(%D0%9B%D1%8C%D0%B2%D1%96%D0%B2)) (дата звернення (23.05.2024).

9. Зародження козацького бароко [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: <https://suspilne.media/182268-kozacke-baroko-ak-ukraina-pereosmisluvala-evropejsku-arhitekturu/> (дата звернення (23.05.2024).

10. Києво-Печерська Лавра [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%B8%D1%94%D0%B2%D0%BE-%D0%9F%D0%B5%D1%87%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%80%D0%B0 (дата звернення (23.05.2024).

11. Перша українська архітектура [Електронний ресурс]. –

Режим доступу:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%B0%D1%80%D1%85%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0 (дата звернення (24.05.2024). – Назва з екрана.

12. Іллінська церква [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BB%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%86%D0%B5%D1%80%D0%BA%D0%B2%D0%B0_\(%D0%A1%D1%83%D0%B1%D0%BE%D1%82%D1%96%D0%B2\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BB%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%86%D0%B5%D1%80%D0%BA%D0%B2%D0%B0_(%D0%A1%D1%83%D0%B1%D0%BE%D1%82%D1%96%D0%B2)) (дата звернення (24.05.2024). – Назва з екрана.

13. Український народ у Російській імперії [Електронний ресурс]. –

Режим доступу:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%B5%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D1%8E%D1%86%D1%96%D1%8F_1905%E2%80%941907 (дата звернення (24.05.2024)). – Назва з екрана.

14. Еклетизм [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BA%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%BC> (дата звернення (25.05.2024)). – Назва з екрана.

15. Архітектурний модерн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://yourforest.ua/en/ukranskiy-arhtekturniy-modern---samobutnya-ditina-xx-stolittya> (дата звернення (25.05.2024)). – Назва з екрана.

16. Перший одяг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D0%B4%D1%8F%D0%B3#:~:text=%D0%9D%D0%B0%D0%B9%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%88%D0%B8%D0%BC%D0%B8%20%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BC%D0%B8%20%D0%BE%D0%B4%D1%8F%D0%B3%D1%83%20%D0%B1%D1%83%D0%BB%D0%B8%2C%20%D0%BC%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%82%D1%8C,%D1%89%D0%BE%20%D0%BE%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D0%B8%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%20%D0%BF%D0%BE%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%8C%20%D1%80%D1%83%D0%BA>. (дата звернення (27.05.2024)). – Назва з екрана.

17. Історія та використання одягу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.historyofclothing.com/> (дата звернення (27.05.2024)). – Назва з екрана.

18. Історія жіночого одягу в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://elle.ua/ludi/novosty/podorozh-u-minule-yak-odyagalisy-ukrainki-na-pochatku-hh-stolittya/> (дата звернення (27.05.2024)). – Назва з екрана.

19. Одяг 50-х років минулого століття [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://medium.com/@UIFH.official/%D0%B0%D0%BA%D1%82%D1%83%D0%B>

[0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B0-1950-%D1%85-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BD%D1%8C%D1%8E-%D0%BB%D1%83%D0%BA-f2e5689d5e7d](#) (дата звернення (27.05.2024). – Назва з екрана.

20. Одяг початку 21 століття і нашого часу [Електронний ресурс].
– Режим доступу: <https://d-art.org.ua/populyarni-styli-v-modi-u-xxi-storichchi/> (дата звернення (29.05.2024). – Назва з екрана.

ДОДАТКИ

Додаток А

Рис. 1 Жоао Руас “Nighthunters”, 2019 рік

Рис. 2 Рупрехт Кауфманн “Between Rounds”, 2023 рік

Рис. 3 Артем Роговий “Golden Night”, 2023

Рис 4. Дайсей Теразоно “Red Night”, 2024 рік

Рис. 5 3.3 Вей “Campfire”, 2012 рік

Рис. 6 Бен Аронсон “Santa Monica Rooftops”, 2019 рік

Рис. 7 Ненад Ялшовець “Parking lot in Precko”, 2017 рік

Рис. 8 Елейн Грін. Без назви

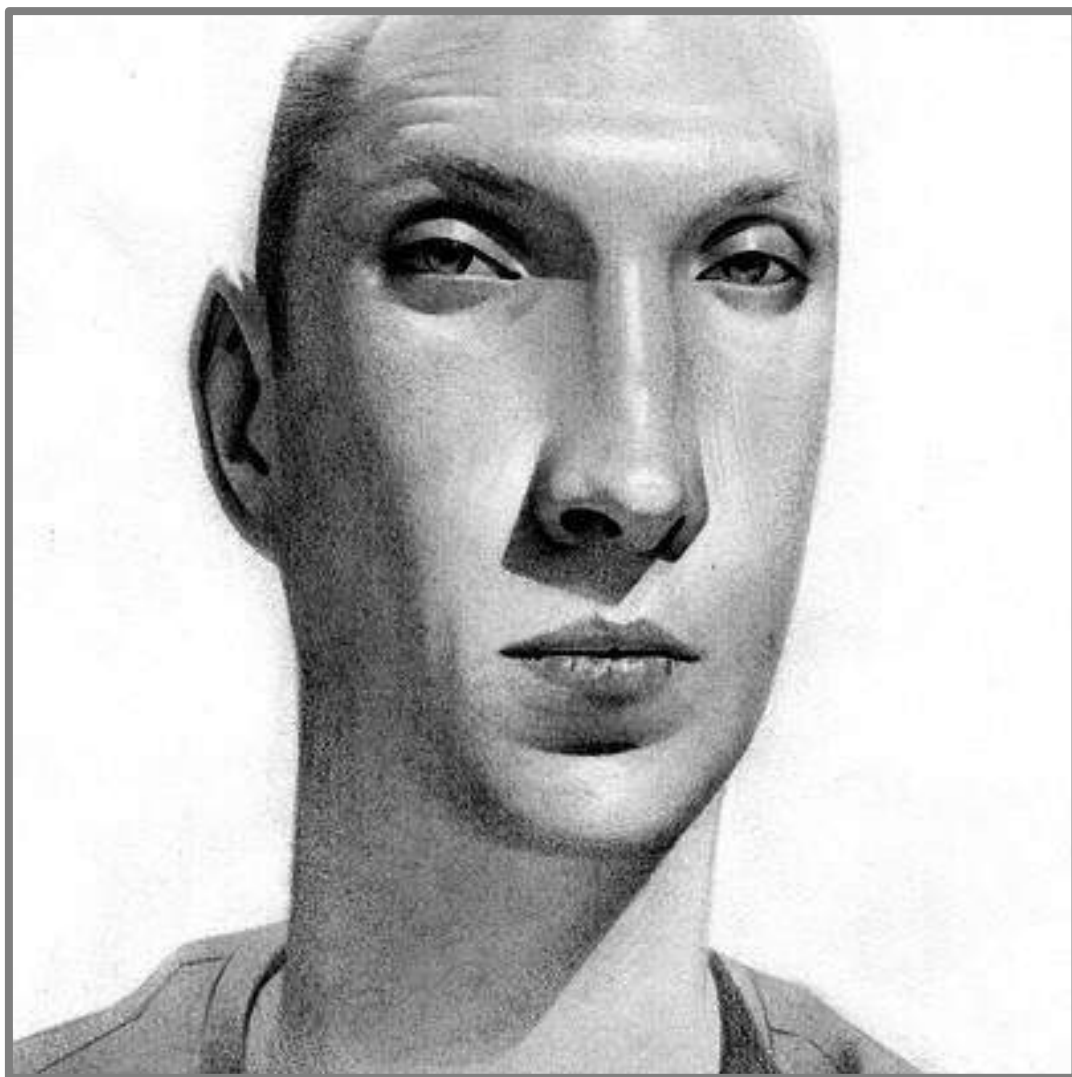

Рис. 9 Даллас Рейберн “Annual Portrait”. Рік невідомий

Рис. 10 Роберт Кіпніс “Three Trees”. Рік невідомий

Рис. 11 Джозеф Крістіан Леєндеккер. Без назви. 1912 рік

Рис. 12 Анатолій Криволап “Пейзаж з місяцем” 2010 рік

Рис. 13 Віталій Куликов. Без назви

Рис. 14 Вільям Клатц “Winter Street Uptown” 1980 рік

Рис. 15 Джеффри П'ю "Drive Thru" 2015 рік

Illustration of the Pordenone brunch / Ferenc Pinter / 1998

Рис. 16 Ференц Пінтер “Illustration of the Pordenone brunch”
1998 рік

Додаток Б

Рис. 1 Пошуковий стилістичний та тональний ескіз «Час»

Рис. 2 Пошуковий стилістичний та тональний ескіз «Людина»

Рис. 3 Пошуковий та тональний ескіз «Простір»

Рис. 4 Пошуковий ескіз «Минуле»

Рис. 5 Пошуковий ескіз «Теперішнє»

Рис. 6 Пошуковий ескіз «Майбутнє»

Рис. 7 Ескіз до «Час, людина, простір»

Рис. 8 Ескіз до «Час, людина, простір»

Рис. 9 Ескіз до «Час, людина, простір»

Рис. 10 Пошуковий ескіз тонового та кольорового рішення

Рис. 11 Фінальні ескізи

Рис. 12 «Харків 1894 рік»

Рис. 13 «Харків 2024 рік»

Рис. 14, 15 Графічна серія робіт «Час, людина та простір»

РЕЗЮМЕ

Литко А. В. Серія графічних робіт «Час, людина, простір».

Актуальність теми. Взаємодія з оточенням завжди було важливим фактором для життя людини. Від первісних поселень до сучасних мегаполісів. Навколишнє середовище впливало і впливає на людину до цього часу. Людина змінює місце, створюючи умови, щоб була можливість жити, а не виживати. Саме тому, відчуття людини в місці, де вона проводить більшу частину життя, залишається актуальною.

Об'єкт дослідження: художній образ міста та його відтворення в часі.

Предмет дослідження: прийоми та засоби відтворення часу в серії графічних робіт.

Мета дослідження: виявити, якими засобами художник передає зміни середовища в часі.

Результати: Дослідивши теоретичну частину проєкту, щодо історії розвитку та змін людського оточення, архітектури та одягу, стало зрозуміло, що ця тема буде актуальною до самого кінця людської історії. Завдяки використанню цієї теми в мистецтві, вона дає можливість обдумати проблему швидкоплинності часу та дати розуміння, як швидко змінюється еволюціонування людського суспільства, а також його оточення.

Була виконана ретельна робота по дослідженню теоретичної частини проєкту та розбір різноманітних аналогів, тим самим, було зроблено їх композиційно-художній аналіз. Завдяки цьому, було наглядно наведені приклади мастерних художників, які в тому чи іншому вигляді, використовували зображення образів у додаванні різноманітних технік, роботою над тоновими та композиційними рішеннями.

Ключові слова: візуальне мистецтво, графіка, станкова графіка, серія робіт, диптих, змішана техніка, акварель, карандашна графіка.